

A Fővárosi Ítéltábla dr. Dörnyei András ügyvéd (.....) által képviselt
(.....) felperesnek a dr. Krasnyánszky János ügyvéd (.....) által képviselt
(.....) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránti perében a Fővárosi Bíróság
2011. november 15-én kelt 19.G.41.191/2010/37. számú ítéletével szemben az
alperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését - a perköltségre is kiterjedően - megváltoztatja, s a marasztalás összegét 3.950.000 (hárommillió-kilencszázötvenezer) forint + áfa, azaz összesen bruttó 4.740.000 (négy millió-hétszáznegyvenezer) forintba leszállítja.

Kötelezi felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 124.506 (egyszázhuszonnégyezer-ötszázhat) forint első- és másodfokú együttes perköltséget.

Kötelezi alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 170.640 (egyszázhetvenezer-hatszáznegyven) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú együttes perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint felperes, alperes ajánlatkérésére, 2007. április 27-én árajánlatot küldött az alperes „által specifikált” gép gyártására. A mérőgép mechanikus részének tervezése és gyártása ellenértékét 7.900.000 forint+áfa összegben, a határidőt a megrendeléstől számított 8 hónapban jelölte meg.

Alperes 2007. június 19-én kelt levelével megrendelte a mérőgép tervezését, szerelését 7.900.000 forint+áfa összegben, szállítási határidőként 2007. június 28. napját feltüntetve.

Ezt megelőzően, 2007. június 1-jén alperes szerződést kötött a perben nem álló-vel minőségellenőrző célgép elkészítésére 2007. október 5-i határidővel. (A egyedüli tulajdonosa a perbeli időszakban az székhelyű volt.)

Alperes 2007. október 9-én kelt elektronikus levelével, egyebek mellett azt közölte felperessel, a-nek közösen készített gép ígéreték ellenére sem készült el a vevő által megkívánt, szerződésben rögzített időpontra, a hétvégi átadás sem látszik biztosítottnak.

Felperes telephelyén 2007. október 12-én a felperes, alperes és a jelenlétében sikertelen átadás-átvételi eljárást folytattak. A felvett jegyzőkönyvben rögzítették, a „látogatás” célja nem teljesült. Felsorolták az egyes hiányosságokat, így azt, „beadagolás, csúszda, átadás gépről szalagra, burkolat hiánya, rossz alkatrész át tud esni a jók közé, a kidobó kapun véghelyzet érzékelő szükséges, a hiba-típusokat a gépnek fel kell ismernie”. Megállapodtak a hiányosságok kiküszöbölésében, a gép várható elkészülési határidejét 2007. október 31-ében határozták meg.

Alperes 2007. október 20-án felperesnek írt elektronikus levelében kifogásolta, hogy csak egy ember „próbálkozik” az eredeti pozícióba forgató rendszer alakítgatásával, stabil működés elérésével, állítva, a gép gyenge pontja a munkadarab megfelelő biztonsággal történő pozícióba juttatása. Közölte, 2007. október 27-én adják át a gépet a megrendelő telephelyén.

Felperes 2007. október 23-i válaszlevelében arra utalt, a megrendelés nem részletes specifikáció és egyéb feltételt tartalmazó szerződés alapján történt, az előírt feltételeket alperes utólag és „nem hivatalosan” megküldve ismertette. A pozicionálás a legnehezebb feladat, a gyártás egy hónapja minden más munkával szemben elsőbbséget kapott. Kifogásolta a 2007. október 31-i határidőhöz képest korábbra tervezett átadást.

A 2007. október 30-án kérte alperest a megrendelt berendezés minél előbbi elkészítésére,re leszállítására, üzembe helyezésére.

Felperes 2007. november 16-án, november 16-i teljesítési időpontot megjelölve alperes részére 7.900.000 forint+áfa összegről, összesen 9.480.000 forintról számlát állított ki.

A gépet 2007. november 23-án a telepére szállították. A felvett jegyzőkönyv szerint a szerelősorral összekapcsolt kamerás végellenőrző berendezés általi átvétele a jelentős eltérések miatt eredménytelenül zárult. Egyebek mellett rögzítették, a 2007. október 12-i jegyzőkönyvbe foglalt pontok közül több nem teljesült (selejt darab fedélnél hiányzik a végállásérzékelő, ezáltal a rossz darab a jó darabok közé eshet, a szállítószalagról a gépre történő átadáskor a munkadarab megállítási nem működik, a darabok a földre esnek), továbbá rögzítették azt is, a védőburkolat nincs felszerelve, a tintasugaras nyomtató nem működik, egyes mintadarabokon a gép a hibát nem ismeri fel. Alperes vállalta a hiányosságok pótlását, a gép megfelelő átadását, a várható időpont 2007. november 28-ig megadását.

Alperes a felperesi számla megfizetésétől 2007. november 29-én kelt levelével a teljesítés meg nem történteire hivatkozással elzárkózott.

2007. december 4-én kelt elektronikus levelében pedig közölte felperessel, a megrendelő 2007. november 26-i keltezésű levelével a megrendeléstől „visszalépett”, azonban a gép befejezésére további lehetőséget kért, a gépetről elszállította a telephelyére.

Alperes 2008. január 28-án arról tájékoztatta felperest, a megrendelő döntése végleges, nem tart igényt a gép átalakítására, nincs további lehetőség a gép átadására.

Felperes 2008. február 7-i levelével fizetési felszólítást küldött alperesnek arra hivatkozással, a gép mechanikus részeinek tervezését, legyártását elvégezte, a gépet átadta, szerződészerűen teljesített. Alperes megrendelője elektronikával érintett hibákat észlelve nem vette át a mérőgépet.

Alperes 2008. február 11-én kelt válaszában a fizetés megtagadását a jegyzőkönyvekben is rögzített mechanikai hibák meglétével, felperes hibás és késedelmes teljesítésével indokolta, s a számla ellenértékét ezt követően sem fizette meg.

Felperes 2008. május 14-én előterjesztett keresetében alperest elsődlegesen a Ptk. 389.§-a alapján vállalkozói díj, másodsorban a Ptk. 395.§ (1) bekezdése alapján kártérítés címén 7.900.000 forint + áfa, összesen 9.480.000 forint, valamint

perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, 2007. október 12-ét követően az érdekkörében felmerült hibákat kijavította, a 2007. november 23-i átadáskor, a mérőgép gyártósorba illesztésének próbájakor az osztrák átvevő az alperesi méréstechnikai, osztályozási hibákra tekintettel állt el a további próbáktól. Az átadás-átvétel megghiúsulása alperes elektronikával kapcsolatos hibás teljesítésére volt visszavezethető. A műszaki dokumentáció átadására a gép átadásával együtt került volna sor. A vállalkozási szerződést szerződésszerűen teljesítette, jogosult a kikötött vállalkozói díjra. Utalt arra, az alperes és a megrendelője közötti szerződés tartalmát nem ismerte, alperes nem közölte, milyen műszaki paramétereket kíván elérni, és nem tudatta azt sem, a gép működésével kapcsolatban milyen hibaszázalék fogadható el. Hibás teljesítésére a pert megelőzően nem utalt.

A perben egyebek mellett csatolta a berendezés (BHCE-1 mérőgép) 2007. november 30-i keltezésű üzemeltetési dokumentációját. E szerint a berendezés feladata a SUL-kefetartók (BOSCH) paramétereinek kamerás vizsgálata, a hiba megnevezése és „jó” - „rossz” válogatása, a hiba jelölése. A berendezés a rendezetlenül érkező kefetartókat rendezi, rendezetten adagolja a koszorún lévő fejbe. A gép névleges teljesítménye 600 db/óra. Kezdő személyzet 0,5 fő (felügyelet). A koszorúfej feladata a terméktartó fejek tartása, a termék továbbítása a megfelelő pozícióba, ahol az ellenőrző művelet történik. (4.2.3.), a befogófej feladata a vizsgálandó termék pozícionált helyzetben tartása (4.2.4.), a forgótányér feladata a rendezetlenül érkező termék rendezése, hogy pozícióban lehessen beadagolni a fejbe (4.2.10.), míg a kirakó egységé a megvizsgált és jelölt termékek kirakása az osztályozó csatornába (4.2.11.)

(A dokumentáció a „legfeljebb 2 db elakadás 4 óra alatt”, valamint az „átalakítási idő típuscseréhez maximum 5 perc” követelményt nem tartalmazta.)

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, a gép átadás-átvételére a felperes szerződésszegő magatartása, hibás, a műszaki specifikációban megadott feltételeknek meg nem felelő, valamint késedelmes teljesítése miatt nem került sor. A felperesi - mechanikai hibákra visszavezethető - hibás teljesítés folytán nem tudta a gépet az osztrák partnernek átadni, s miután az közölte elállási szándékát, maga is „elállni kényszerült a szerződéstől”. Nyilvánvalóan, felperes a műszaki specifikáció ismerete nélkül nem vállalhatta el a mechanikai munkákat, ismerte a feltételeket, elállási jogát jogszerűen gyakorolta. A határidő elteltét követően a gép átadása érdekében, az átalakításra tett javaslat a berendezés mechanikai áttervezésére vonatkozott, ez volt a gép nem működő része. A felperes vállalkozói díjigénye megalapozatlan.

A hibás teljesítéssel kapcsolatos műszaki kérdések tisztázására igazságügyi műszaki szakértő kirendelését indítványozta.

Az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítást folytatott, személyesen meghallgatta felperesi ügyvezetőt, alperesi kereskedelmi igazgatót, tanúként és alperesi műszaki tanácsadókat, felperesi műszaki vezetőt,

..... felperesi alkalmazásban állt műszaki menedzseri feladatokat ellátó személyt, és igazságügyi szakértőt rendelt ki.

..... előadta, feladatuk a mechanikai részek kialakítása volt, az, a gép a szénkeféket a felismerő kamera alá szállítsa egy szalag révén. A gépnek együtt kellett működnie a felismerő rendszerrel, amely kiszűrte a hibás darabokat. Az október 12-én megjelölt mechanikai hibákat november 23-ig kijavították, az osztrák vevő kizárólag az elektronikát kifogásolta.

..... előadta, arra vonatkozóan, meghatározott időtartamon belül a hány megállást enged meg, kaptak egy leírást, azt átadták felperesnek, révénnak. tudja, hogy továbbadta. A pozícionáló egység nem megfelelő működése miatt nem volt biztosítva a gép folyamatos működése.

..... előadta, a gépnek mechanikai hibája volt, nem helyezte a munkadarabokat megfelelő pozícióba, az volt az elvárás, kétóránként egyszer állhat csak meg, ehhez képest 10 percenként megállt, alkalmatlan volt felügyelet nélküli működésre, élő munkaerő kiváltására. Mivel az osztrák cég képviselője azt tekintette prioritásnak, a gép válogat-e vagy sem, ezért lehetett az, a 2007. október 23-i jegyzőkönyvben a mechanikai hibákat nem rögzítették, csak lényegében azt, a hibákat nem ismeri fel a gép. A gépet felperestől nem vették át, bár az a budapesti telepükön van. Normális esetben legalább két hét kell ahhoz, hogy egy ilyen gépet leteszteljenek. Egy ilyen komplikáltságú berendezés esetén mindenképp időre lett volna ahhoz szükség, a megfelelő tesztek során a biztonságos üzemelést beállítsák.

..... úgy nyilatkozott, a szükséges terveket a gép elkészítéséhez ő biztosította. A felperes által készített köradagoló nem működött megfelelően. A szabvány szerint a gép két óránként véthet egy hibát, ezzel szemben tíz percenként vétett, nem került a munkadarab olyan pozícióba, amelynek alapján az elektronika osztályozni tudta volna. Az volt a probléma, hogy az elektronikai szakembereknek kellett volna három-négy hét ahhoz, hogy az elektronikát hozzárendeljék a mechanikus részhez.

..... előadta, 2007. „október 22-én” a gép még nem volt kész, de már működőképes volt, tesztek végeztek. A tesztelésről született jegyzőkönyvben felsorolt hibákat kijavították. A gép a 2007. november 23-i átadás előtt lefolytatott próba során megfelelően működött. 2007. november 23-án végül is sor került az előzetes próbára, ekkor a megrendelőnek nem felelt meg a berendezés.

..... úgy nyilatkozott, szeptember végére a gép minden része működött. Az osztrák vevő által jelzett problémákat orvosolták. Október 23-án a gond az volt, a kamera és

a gép elektronikus rendszere, illetve a nyomtató közti szakaszon volt elégtelen a kommunikáció, nem a beállási pontossággal volt baj. Normális próbaüzem nem is történt, hiszen a megrendelő az első hibás darabokkal kapcsolatos problémák után úgy döntött, leállítja az átvételt. A mechanikai átalakításra javaslatot tettek a próba után, amikor még arról volt szó, át lehet adni a gépet.

Az elsőfokú bíróság a kirendelt igazságügyi szakértő feladatává tette annak megválaszolását, „tényként állapítható-e meg, hogy a gépnek a felperes által gyártott mechanikus részei alkalmatlanok a rendeltetésszerű használatra. Ha igen, határozza meg, a felperes kb. hány százalékban teljesítette feladatát.”

Felperes a gép próbájától elzárkózott.

..... igazságügyi szakértő 2009. május 5-én kelt szakvéleményében egyebek mellett rögzítette a berendezés működőképességét, a vizsgálat működtetési próbát igénylő voltát, s azt is, egy berendezés tervezett feladatra való alkalmasságát validálással kell megállapítani, a validálást célzó próba hiányában az elsőfokú bíróság által feltett kérdés nem válaszolható meg. Tényként ugyanakkor megállapíthatónak tekintette, ha az adagoló-pozícionáló egység akárhány százalékban nem működik, az egész gép rendeltetésszerű használatra alkalmatlan.

Az elsőfokú bíróság 2009. október 16-án kelt 19.G.40.742/2008/28. számú ítéletével kötelezte alperest 9.480.000 forint, ezen összeg késedelmi kamatai, továbbá perköltség megfizetésére. Az ítélet indokolásában tényként állapította meg, a felek között a Ptk. 389.§-a és a Ptk. 408.§-a szerint vállalkozási-tervezési szerződés jött létre.

Az ítélet indokolásában kifejtette, tekintve, a felperes által el nem vállalt alperesi specifikáció nem vált a szerződés részévé, felperes hibás teljesítése ezért nem volt megállapítható, továbbá a késedelme sem, ezért alperes jogszerűen nem állhatott el a szerződéstől, köteles a szerződés szerinti vállalkozói díjat megfizetni.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2010. május 21-én kelt 16.Gf.40.714/2009/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. A felperes másodfokú perköltségét 237.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból, az alperesét 237.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból és 474.000 forint lerótt másodfokú eljárási illetékből álló összegben állapította meg. A végzés indokolásában rámutatott, a késedelmes teljesítés a felperes terhére nem róható, az alperest a szerződéstől elállás joga ezen okból nem illette meg. Az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, a „legfeljebb 2 db elakadás 4 óra alatt”, továbbá az „átalakítási idő típuscseréhez max. 5 perc” különleges

specifikációk, követelmények nem váltak a szerződés részévé, ezen követelmények a felperes által készített „Üzemeltetési dokumentációban” nem szerepeltek. A felperes azonban a saját üzemeltetési dokumentációjában is válogatásra alkalmas célgép elkészítését vállalta. Az okirat a gép funkciójaként jelöli azt, „a rendezetlenül érkező kefetartókat rendezi, rendezetten adagolja a koszorún lévő fejbe”. A továbbiak szerint a berendezésnek alkalmasnak kellett lennie arra, a terméket az ellenőrző művelet érdekében megfelelő pozíciókba továbbítsa, és a vizsgálat céljából a pozícionált helyzetben tartsa (4.2.3., 4.2.4.), valamint a megvizsgált és jelölt terméket az osztályozó csatornába kirakja (4.2.11.). A vizsgálat elmaradása folytán azonban, a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható az, hogy a felperes 7.900.000 forint + áfa vállalkozói díj ellenében az általa vállalt módon teljesített-e vagy hibásan, megilleti-e a kikötött vállalkozói díj, illetőleg arra milyen mértékben jogosult.

Meghagyta az elsőfokú bíróságnak, a megismételt eljárásban a vállalkozói díjigény megalapozottságáról történő döntéshozatalnál az vizsgálándó, a felperes által gyártott berendezés teljesíti-e az általa vállalt, műszaki dokumentációban foglalt feladatokat, alkalmas-e az ott megjelölt célra.

A megismételt eljárásban felperes keresetét fenntartotta. Állította, az átvételi próba során az általa készített mechanika a mérőpozícióba továbbította a munkadarabokat, a mechanika működőképességét a szakértői vélemény is megerősítette, az alperes hibás teljesítése miatt nem került sor a gép átadására. A próba elektronikai és programozási hibák miatti megszakításának okát a felvett jegyzőkönyv is rögzíti.

Alperes változatlanul a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, az üzemeltetési dokumentáció a második, sikertelen próbát követő időpontban, 2007. november 30-án készült, és csak a jelen perben vált számára megismerhetővé. Annak tartalma szerint a berendezés óránként 600 db SUL-kefetartó paramétereinek kamerás vizsgálatára, ellenőrzésére alkalmas. A gép működése szempontjából az óránkénti darabok száma lényeges mérőszám. Abból, hogy a dokumentáció a hibaszázalékról nem rendelkezik, az következik, a berendezés egy hibát sem véthet. A berendezés nem volt olyan készültségi fokban, hogy a végleges elektronikus beállítását, programozását be lehetett volna fejezni, de jelen per tárgyát egyébiránt is kizárólag a berendezés mechanikus egysége képezi.

Csatolta a 2.4.2007/GR Változás:11.Mai 2007/GR SUL-kefetartó vizsgálóhely részletes meghatározása elnevezésű, négyoldalas okiratot, melyre nézve állította, felperes ezen specifikáció ismeretében adta árajánlatát. A 3. oldal 5. pontja szerint a vizsgálóhelynek minden 70/74/78 mm-es építési méretű SUL/DW kefetartó számára alkalmasnak kell lennie (termékspektrum), a vizsgálóhely időtartambeli teljesítményének 600 vizsgálati résszel kell óránként boldogulnia, egy típus átszerelése másra nem szabad, hogy hosszabban tartson, mint 5 perc (teljesítménybeli jellemzők). Alperes előadása szerint a 4 óra alatt legfeljebb 2 elakadás követelményt egy külön lap tartalmazta, melynek felperesnek átadását

bizonyítani nem tudja, de ebből is az következik, felperes elakadás nélkül üzemelni képes berendezés szolgáltatására volt köteles.

A szakvélemény kiegészítését indítványozta, utalva arra, a szakértőnek a berendezés mechanikai részeit vizsgálva kell véleményeznie azok alkalmasságát.

Felperes a specifikációra nézve állította, alperes annak csupán az első oldalát adta át részére, az ezt követő oldalon meghatározott paraméterek nem váltak a szerződés részévé.

Az elsőfokú bíróság a már kirendelt szakértő feladatává tette annak vizsgálatát, a berendezés teljesíti-e a felperes által vállalt, a műszaki dokumentációban foglalt feladatokat, alkalmas-e az ott megjelölt célra, amennyiben nem alkalmas, a berendezés készülségi fokának meghatározását (13. számú végzés), annak megállapítását, a berendezés a SUL-kefetartó vizsgálóhely részletes meghatározása megnevezésű iratban meghatározott jellemzőknek megfelel-e, mechanikai szempontból a berendezés készülségi fokának ezen irat figyelembevételével meghatározását (17. számú végzés).

A felek a szakértői vizsgálatot megelőzően egymással és a szakértővel is többször egyeztettek, közösen jegyzőkönyvet írtak alá. A jegyzőkönyvben rögzítették a próba menetrendjét, a próba követelményrendszerét a jegyzőkönyv 1. számú melléklete tartalmazta. Ez utóbbi okirat szerint próbakövetelményként jelölték a forgó tányér, a koszorú, a befogófej, és a kirakó funkciót (üzemeltetési dokumentáció 4.2.10., 4.2.3., 4.2.4. és 4.2.11 pontja), esetleges elakadást nem számítva 2 óra alatt mérve az óránkénti 600 darab vizsgálati teljesítményt, a 74 mm-es kefetartó minimum 2 óra működtetését, a 70-78 mm-es kefetartó minimum 15-15 perces és a 74 mm-es kefetartó 15 perc működtetését azzal, kiszolgálói beavatkozás nem megengedett, a működés hibamentes, valamint mindhárom kefetartó típusra a maximum 5 perc alatti típusátépítést.

A szakértő 2011. augusztus 26-án szakvéleményét írásban kiegészítette. Rögzítette, a felek az elvégzendő próba során 2 óra hibamentes működést fogadtak el minősítési kritériumként. A felek 2011. július 27-én, 28-án és 29-én felkészülést végeztek az augusztus 9-ére kitűzött szakértői próbára. A szakemberek által a próba felkészülés során szerzett tapasztalatok elmondásából megállapítható volt, a követelmények jelentős része nem teljesült, a maradéktalan teljesülés a tervezett szakértői próbán nem várható, ezért megegyeztek abban, a tervezett próbára nincs szükség. A felek közösen kialakított értékelését alapul véve úgy foglalt állást, a berendezés az üzemeltetési dokumentációban meghatározott négy funkcióból két funkció követelményt (koszorú és kirakó funkció) teljesít, de összességében nem megfelelőnek minősíthető, a megjelölt célra alkalmatlan, figyelembe véve a teljesítmény követelményeket. A specifikációra nézve rögzítette, a 600 db/óra

vizsgálati teljesítmény nem teljesült (560 db/óra), a 74-es és 70-es típusú mintánál a követelmény szintén nem teljesült (74-es: 2 óra alatt 25 hiba, 70-es: 15 perc alatt 25 hiba), a 78-as típusúnál teljesült. Az átszerelés időtartama 15-19 perc volt, az 5 perces követelmény ugyancsak nem teljesült. A SUL-kefetartó vizsgálóhely érdemben vizsgálható és vizsgált 3 követelménye gyakorlatilag nem teljesült, a berendezés nem felel meg a követelményeknek. Rámutatott, a vizsgált követelményeket egyes esetekben teljesítette a berendezés, de megállapítható, hogy a berendezés összességében nem képes teljesíteni a referencia dokumentumokban előírt, illetve vállalt követelményeket, a berendezés jelenlegi állapotában feladatának ellátására alkalmatlan. A berendezés a hiányosságainak kijavításával, működésének módosításával elvileg alkalmassá tehető a vállalt követelmények teljesítésére. A még szükséges munkaráfordítás figyelembe vételével a berendezés készülségi foka mechanikai szempontból 71-83 %-ra tehető. Rámutatott, ez egy olyan becslés, amely nem veheti figyelembe a berendezés üzemi viszonyok között nyújtható tartós teljesítményét és megbízhatóságát.

Felperes a szakvéleményre nézve kifogásolta, tekintettel arra, a 4 óránként megengedett 2 hiba lehetőséget az alperes által csatolt specifikáció nem tartalmazta, a szakértői vizsgálat során ez mégis feltételként szerepelt. Sok éves tapasztalat szerint, ha a szállítási szerződés kihozatali adatot nem határoz meg, úgy az adott iparágra, berendezésre jellemző, elfogadható hibaszázalékot szokás alapul venni. Vitatta, hogy a leállások száma alapján az adott prototípus esetében a forgótányér és befogófej funkció meg nem felelőnek lenne minősíthető. Hangsúlyozta, a átadási próba dokumentáltan az elektronikai rendszer sorozatos hibája miatt volt sikertelen, ennek ellenére alperes nem biztosított lehetőséget a berendezés átadási próbájának megismétlésére. Ez az egyedi gyártású speciális célgép esetében teljesen rendhagyó eljárás, egyedi célgépek esetén nemzetközileg alkalmazott szerződéses gyakorlat a próba megismételhetőségének kikötése, alperes erre saját magának nem biztosított lehetőséget. Hangsúlyozta, a különböző hibákat garancia keretében lehetett volna elhárítani.

Alperes a szakvélemény-kiegészítést döntő többségében elfogadta. A megállapított készülségi fok tekintetében előadta, a szerződés tárgya oszthatatlan szolgáltatás, tehát ha a berendezés készülségi foka nem 100 %-os, hanem 71-83 %-os, akkor a Ptk. 317.§ (2) bekezdése alapján a szerződésszegés az egész szerződésre beáll. Részteljesítést nem fogad el, felperes ellenértékre egyáltalán nem jogosult. A megrendelővel kötött szerződésében a garanciavállalása azokra a hibákra vonatkozott, amelyek nem az átadáskor, hanem később merülnek fel.

A szakértő 2011. november 15-i személyes meghallgatásakor a kiegészítésben írtakat fenntartotta, úgy nyilatkozott, gyakorlatilag lehetetlen, hogy a kivitelező

specifikáció nélkül készítette volna el gépet, a felperesnek szükségszerűen ismernie kellett a specifikációban szereplő adatokat. Kizárólag a műszaki dokumentáció alapulvételével a vizsgált berendezés készülségi foka 50 %, a gép csak akkor működőképes, ha kielégíti az elvárt összes funkciót. Utalt arra is, a 2 óra üzemeltetés alatt 3 esetben meg nem engedett gépkezelői beavatkozásra is sor került, a berendezésnek állandó emberi felügyeletre volt szüksége, hogy az ott lévő személy igazítson egyet az elakadó gépen. Így érte el az 560 db/óra teljesítményt. A specifikáció szerint a gépnek kiszolgáló személyzet nélkül kell működnie. Kitért arra is, normális esetben egy ilyen gép beüzemelésekor próbát kell tartani, itt azonban a sürgető határidő miatt a próbaüzem elmaradt, és rögtön éles körülmények között történt meg a berendezés beüzemelése, ilyen körülmények között jöttek elő a problémák. A továbbiakban kifejtette, ha az elvárt teljesítménytől elmarad a tényleges teljesítmény, akkor a teljesítés gyakorlatilag értékelhetetlen. Az 5 perces átszerelési időt a specifikáció tartalmazta, az átszerelés ténylegesen 3-4-szer annyi időbe telt, holott még a védőburkolat sem volt a gépen. A mért átszerelési idő nem elfogható egy ilyen berendezés esetében. Előfordulhat, bizonyos hibák még a próbaüzem alatt sem kerülnek elő, erre szolgálnak többek között a garanciális kötelezettségek. Utalt arra, műszaki, gépészeti szempontból a 73-81 %-ot ítéli korrektebbnek.

Az elsőfokú bíróság a 19.G.41.191/2010/37. számú ítéletével kötelezte alperest 7.110.000 forint (5.925.000 forint + áfa), ezen összeg után 2008. január 28-tól a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékkal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamat, valamint 668.475 forint perköltség megfizetésére. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az ítélet indokolásában rögzítette, a felek között létrejött szerződés a Ptk. 389.§-a, illetve 407.§-a szerinti vállalkozási-szerelési szerződéshez „rokonítható”. A felperesnek olyan speciális célgépet kellett gyártania, összeszerelnie, melynek egy adott gépsor elemeként kellett feladatokat ellátnia. A Ptk. 407/A.§-a értelmében az átadás-átvétel próbaüzemmel történik, melynek időtartama 30 nap. A felek az átadás-átvétel időpontjaként 2007. november 23-át határozták meg. Ekkor került sor először arra, a berendezést üzemi körülmények között, a főmegrendelő gépsorába beszerelve vizsgálják. A berendezésnek gépsorba illesztése négy munkanapon át tartott, az ötödik napon került sor az átadási próbára. A 2007. november 23-i jegyzőkönyv szerint a látogatás célja a szerelősorral összekapcsolt kamerás végellenőrző berendezés átvétele volt. E mondat egyrészt a főmegrendelő és az alperes közötti átadás-átvételre vonatkozik, másrészt nem következik belőle, a felperes vállalta volna, próbaüzem nélkül produkál hibátlan és hiánytalan teljesítést.

..... tanú is azt adta elő, normál esetben legalább két hét kell egy gép leteszteléséhez, pedig arra utalt, nem volt elég a rendelkezésre álló idő ahhoz, a gépet olyan állapotba hozzák, a főmegrendelő át is vegye., tanúk is vallomásukban az „előzetes próba”, „próbaüzem”, „..... próba” kifejezéseket használták, mindezek arra utalnak, a átadást mindkét fél a Ptk. 407/A.§ szerinti próbaüzemnek tekintette. A berendezéssel kapcsolatban ezt

megelőzően végzett vizsgálatok legfeljebb a Ptk. 407/A.§ (2) bekezdésében szabályozott próbaüzemre való alkalmasságról való meggyőződést szolgálhatták. Peradat nem utalt arra, a felek a próbaüzem jogszabályban meghatározott 30 napos időtartamától eltérően másként állapodtak volna meg. Ehhez képest a próbát fél óra elteltével leállították, ezáltal felperesnek nem volt lehetősége arra, a próbaüzem során felmerülő hiányosságokat, hibákat kijavítsa. A próba során a berendezést, a Ptk. 407/A.§ (3) bekezdésében írtakkal ellentétben nem a felperes, sőt nem is az alperes, hanem a főmegrendelő részéről eljáró személyek működtették, méghozzá szakszerűtlen, a hibák kiderítésére alkalmatlan módszerrel. Mindezekből az következik, a felperes részére az alperes nem biztosította a próbaüzem lebonyolításának, és az eközben felmerült hibák kijavításának lehetőségét. Rámutatott, nem vitásan a berendezésnek a felperes által működtetett mechanikus részei az általa vállalt, műszaki dokumentációban foglalt feladatokat nem teljesítik, az ott megjelölt célra nem alkalmasak, azonban ennek az az oka, a berendezés még nem készült el, nem állt 100 %-osan készen az éles üzemi körülmények közötti működésre. 2007. november 23-án még az alperes sem hivatkozott a felperes hibás teljesítésére, a 2007. november 29-i levelében pedig a teljesítés meg nem történetére utalt, míg a 2007. december 4-i e-mail levelében maga is úgy vélte, az üzemi körülmények közötti sikertelen gépátadás nem jelenti, a gép nem megfelelő, és a hiányosságok nem pótolhatók. Mindezen körülményekből arra a következtetésre jutott, az alperes hibás teljesítésre alapítottnak nem volt jogosult elállásra. Ebből következően a felperes jogosult a teljesítéssel arányos vállalkozói díjra, egyfelől a Ptk. 319.§ (2) bekezdése alapján, de szerződésszegéssel okozott kár címén is. A felperest megillető vállalkozói díj összege tekintetében az ítélezése alapjául a szakértő berendezés készültségi fokát az alperesi specifikáció és a felperesi dokumentáció együttes figyelembe vételével 71-83 %-ban meghatározó megállapítását tekintette elfogadhatónak, figyelemmel arra, a szakértő ezen álláspontját a még szükséges munka ráfordítás alapulvételével munkálta ki. Rámutatott, a berendezés készültségi fokának kizárólag a felperesi dokumentáció alapján történt 50 %-ban meghatározása amiatt sem tekinthető aggálytalannak, mivel a vállalkozási szerződés eredménykötelem, e logika szerint az eredmény elmaradása esetén a vállalkozó díjazásra egyáltalán nem is volna jogosult, ami ellentétben áll a Ptk. 319.§ (2) bekezdésében, illetve a szerződés lehetetlenülésének esetére a Ptk. 399.§ a) pontjában írtakkal. Egyéb peradat hiányában a felperes teljesítését mérlegeléssel 75%-ra értékelte, és az alperest a szerződés szerinti vállalkozói díj ezzel arányos megfizetésére kötelezte.

Az ítélet marasztaló rendelkezésével szemben alperes fellebbezett jogi képviselő útján. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását, felperes perköltségben marasztalását, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, a szakvélemény egyértelmű megállapítása szerint a felperes által készített berendezés nem felel meg még a felperes által a készre jelentést követően, 2007. november 30-án készített Üzemeltetési Dokumentációban foglaltaknak sem. Az első fokú eljárásban előadottakat fenntartva hangsúlyozta, a perbeli szerződés tárgya

oszthatatlan szolgáltatás, így ha a berendezés készütségi foka nem 100 %-os, hanem 71-80 %-os, akkor a Ptk. 317.§ (2) bekezdése alapján a szerződésszegés az egész szerződésre beáll. Tekintve, a berendezés csak adott funkcióra használható célgép, s egy konkrét, már megíúsult ügylethez kötődött, továbbépítésének, a működési hibák kijavításának nincs értelme. Az egyedi célra megrendelt berendezés a szabad piacon nem értékesíthető. Az elsőfokú bíróság a szakértő által megállapított mechanikai készütségi fokot (71-80%) félreértelmezte, az ugyanis nem azonos a berendezés teljesítményével, hanem azt jelenti, ekkora százalékban készült el a berendezés. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felperesi szolgáltatás oszthatatlan jellegét. E körben utalt a Ptk. 317.§-ához fűzött indoklásra, mely szerint részleges szerződésszegés kizárólag osztható szolgáltatáshoz kapcsolódhat. Oszthatónak akkor minősül a szolgáltatás, ha annak fizikailag szétbontott részei külön-külön is használhatók és forgalomképesek. Az elsőfokú bíróság a szerződés jogi minősítésében is tévedett, a felperes a keresetében és az eljárás folyamán sem hivatkozott a Ptk. 407/A.§ szerinti próbaüzemre. Vitatta, a felperes ne ismerte volna a „2.4.2007/GR, Változás: 11.Mai 2007/GR: SUL-kefetartó vizsgálóhely részletes meghatározása” megnevezésű iratot, a szakértő is lehetetlennek tartotta, felperes a specifikáció nélkül készítette volna el a gépet. Az elsőfokú bíróság tévesen nem vette figyelembe, felperes a berendezés műszaki specifikációja nélkül nem tudott volna egy 7.900.000 forint + áfa értékű speciális célgépre ajánlatot tenni, illetve hogy egy oszthatatlan szolgáltatásra irányuló vállalkozási szerződést kötöttek. Az oszthatatlan szolgáltatásból következően a 71-83 %-os készütségi fokú berendezés a megjelölt célra alkalmatlan, ezért a Ptk. 317.§ (2) bekezdése alapján a szerződésszegés (felperes késedelmes és hibás teljesítése) az egész szerződésre beáll.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet fellebbezett rendelkezésének helybenhagyását kérte helyes indokai alapján, valamint alperes másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését. Előadta, az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla iránymutatásának teljes egészében eleget tett. Egy esetleges hibás teljesítés részéről csak akkor lett volna megállapítható, ha a Ptk. 407/A.§ (1) bekezdése szerint a próbaüzem végeztével a berendezés nem, vagy nem megfelelően működik. Ilyenre azonban nem került sor, mivel a vállalkozási szerződés az alperes nyilatkozata alapján szűnt meg. A szolgáltatás oszthatatlanságának kérdése a berendezés mechanikai része tekintetében is csak akkor merült volna fel, ha a próbaüzem végeztével a berendezés nem, vagy nem kellően működik, a vállalkozás azonban nem jutott ebbe a fázisba. A szolgáltatás tárgyának oszthatósága, illetve oszthatatlansága egyébiránt is csak az egész berendezésre nézve vizsgálható, együttműködésük során azonban éppen maguk osztották fel egymás között a szolgáltatás nyújtását. Az alperes által sem vitatottan az eljárásba bevont szakértő megállapította, a berendezés munkaerő ráfordítással a tervezett funkcióinak megfelelővé, tökéletessé tehető. Ettől a lehetőségtől zárta el alperes jogszerűtlen magatartása. Az elsőfokú bíróság a vállalkozói díj

megítélésekor helyesen vette alapul a szakértőnek a specifikációt is figyelembe vevő szempontjait.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel részben megalapozott.

A vállalkozási szerződés általános szabályait tartalmazó Ptk. 389.§-a szerint a vállalkozó valamely dolog tervezésére, elkészítésére, feldolgozására, átalakítására, üzembe helyezésére, megjavítására vagy munkával elérhető más eredmény létrehozására, a megrendelő pedig a szolgáltatás átvételére és díj fizetésére köteles.

A Ptk. 407.§ (1) bekezdése szerint szerelési szerződés alapján a vállalkozó technológiai szerelési munka elvégzésére, a megrendelő pedig annak átvételére és díj fizetésére köteles.

A Ptk. 407/A.§ (1) bekezdése szerint az átadás-átvétel próbaüzemmel történik. A próbaüzem időtartama harminc nap.

A (2) bekezdés kimondja, a próbaüzem előtt meg kell győződni arról, hogy a berendezés a próbaüzemre alkalmas-e. Az erre vonatkozó nyilatkozatokat, továbbá a hibákat, hiányokat és a kijavításukra, pótlásukra megállapított határidőket jegyzőkönyvbe kell foglalni.

A (3)-(4) bekezdés próbaüzem menetére, lefolytatásának rendjére tartalmaz szabályozást.

Az (5) bekezdés szerint pedig a megrendelő az átvételt nem tagadhatja meg, ha a próbaüzem során olyan kisebb jelentőségű hibákat és hiányosságokat állapítottak meg, amelyek a rendeltetésszerű állandó és előírt üzemeltetést nem akadályozzák, és egyébként a berendezés a szerződésben kikötött feltételeknek megfelel.

A Ptk. 277.§ (1) bekezdése értelmében a szerződések tartalmuknak megfelelően, a megszabott helyen, időben, mennyiségben, minőségben teljesítendőek. A szolgáltatásnak a teljesítés időpontjában egyebek mellett alkalmasnak kell lennie a jogosult által meghatározott célra, ha azt a jogosult a szerződéskötés időpontjában a kötelezett tudomásra hozta és abba a kötelezett beleegyezett (c) pont).

A Ptk. 306.§-a tartalmazza a hibás teljesítés esetén érvényesíthető szavatossági jogokat.

A jogosult a feltételek fennállta esetén megfelelő árleszállítást is igényelhet, vagy jelentéktelennek nem minősülő hiba esetén a szerződéstől elállhat.

A technológiai szerelési munkára vonatkozóan a Ptk. nem ad meghatározást. Az ítélkezési gyakorlat a technológiai szerelési munka fogalmi körébe vonja egyebek mellett a gép, gépi berendezések szerelési munkáit is. A szerelési munkák átadás-átvételekor szükséges próbaüzem jelentőségét mutatja annak részletes szabályozása.

E szabályozás lényege, rendeltetése pedig az, hogy a próbaüzem során a gépi berendezés működtetése felszínre hozza a műszaki rendellenességeket, ezeket a vállalkozó a próbaüzem során kiküszöbölje, megszüntesse. A megrendelőnek tehát biztosítania szükséges a próbaüzem megállapodás szerinti időtartamát, ennek hiányában a 30 nap próbaüzem időtartamot. A megrendelő a próbaüzem időtartamának elteltét követően az átvételt akkor tagadhatja meg, ha a jelentkezett hibák, hiányosságok nem esnek a Ptk. 407/A.§ (5) bekezdésében szabályozott, kisebb jelentőségű hibák, hiányosságok körébe. Mindebből az is következik, a próbaüzem során jelentkező hibák még nem jelentenek hibás teljesítést, a hibás teljesítés ténye csakis a próbaüzem elteltével ítéltető meg, s amennyiben a gép, gépi berendezés még ekkor sem felel meg a Ptk. 277. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek, a jogosult hibás teljesítésre alapítva élhet a Ptk. 306.§ (1) bekezdésében írt szavatossági jogaival.

A bírói gyakorlat szerint a dolog, szolgáltatás törvényes kelléke, hogy rendeltetésének megfelelő célra alkalmas legyen, a jogosult a szerződés alapján hibátlan, rendeltetésszerű használatra alkalmas dologhoz, gépi berendezéshez jusson. A megrendelő a hibás teljesítés esetén árleszállítást is igényelhet, mely szerelési szerződés esetében lényegében a vállalkozói díj leszállítását jelenti, tekintve, az árleszállítás célja a szolgáltatás és ellenszolgáltatás egyensúlyba hozatala. A GK. 47. számú állásfoglalás értelmében az árleszállítás alapja a szolgáltatás szerződésben meghatározott ellenértéke, s ebből kiindulva vizsgálendő, hogy a kikötött díjhoz viszonyítva a hiba milyen értékcsökkenést okoz. Az állásfoglalás továbbá azt is kimondja, az árleszállítás megállapításánál a bíróságnak arra kell törekednie, hogy a megbomlott értékegyensúly az ellenszolgáltatás csökkentésével helyreálljon.

A szerelési szerződés tárgya, a felek munka egyes részeinek átadás-átvételében történő megállapodása hiányában, oszthatatlan szolgáltatás, mely körülmény a díjleszállítás (értékcsökkenés) megállapításánál abban jelentkezik, hogy általában az egész szolgáltatás értékét kell alapul venni. (BH 1980/5. 181.)

Az adott ügyben felperes elsődlegesen vállalkozói díj, másodsorban kártérítési igényt érvényesített, míg alperes a keresetet lényegében a felperes késedelmes és hibás teljesítésére alapított jogszerű elállására hivatkozva kérte elutasítani.

A Fővárosi Ítéltábla a 16.Gf.40.714/2009/4. számú végzésében már állást foglalt abban a kérdésben, alperest a szerződéstől elállás joga a felperes késedelmes teljesítésére alapítva nem illette meg. Az elsőfokú bíróságnak az ítéltábla iránymutatása szerint az eljárást, bizonyítást a hibás teljesítés körében kellett

lefolytatnia, a megismételt eljárás tárgyát tehát a felperes hibás teljesítésének megítélése, a felperest megillető vállalkozói díj összegszerűségének megállapítása képezte, a végzés tartalma szerint pedig annak vizsgálata, a felperes által gyártott berendezés teljesíti-e az általa vállalt, készített műszaki dokumentációban foglalt feladatokat.

A felek között nem volt vitás, hogy felperes vállalása egyedi műszaki paraméterekkel rendelkező, meghatározott célra szolgáló, a műszaki dokumentáció szerint is számos funkciót egymással összhangban is teljesíteni képes célgép mechanikai egysége elkészítésére vonatkozott, mely mechanikai rész elkészítésének, szerelésének díját állapították meg a felek 7.900.000 forint + áfa összegben.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a perbeli adatokat, így a tanúnyilatkozatokat, szakértői véleményt is helyesen értékelve a tényállást helytállóan állapította meg, a felek közötti jogviszonyt helyesen értelmezte.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, a berendezés speciális, egyedi célra készült jellegéből, funkciói összetettségéből, valamint abból következően, hogy annak egy adott gyártógépsor beépítendő elemeként kellett megfelelően, rendeltetésszerűen működnie, a berendezés átadás-átvételének próbaüzem során kellett megtörténnie.

A próbaüzem időtartamára, lefolytatásának rendjére, az azt megelőző „átadás-átvételi” eljárásra, próbákra írtakkal a Fővárosi Ítéltábla szintén egyetértett, valamint azzal a jogi következtetéssel is, mivel az alperes a felek eltérő megállapodása hiányában nem biztosította a Ptk. 407/A. § (1) bekezdése szerinti harminc napos próbaüzemet, így azt sem, a felperes ezen időtartam alatt a mutatózó hibákat, hiányosságokat kiküszöbölhesse, alperes hibás teljesítésre alapítva nem volt jogosult a szerződéstől elállásra, függetlenül attól, hogy alperes saját fellebbezési nyilatkozata szerint alperesnél érdekmúlás következett be a saját megrendelője elállása folytán („... egy konkrét, már megírt ügylethez kötődött célgép kijavításának nincs értelme.”)

Rámutat a Fővárosi Ítéltábla, a kirendelt szakértő is személyes meghallgatásakor úgy foglalt állást, „normális esetben egy ilyen gép beüzemelésakor próbát kell tartani, itt azonban a sürgető határidő miatt a próbaüzem elmaradt.”

Tekintve, alperes hibás teljesítésre alapított elállása nem minősült jogszerűnek, az elsőfokú bíróság a felperest megillető követelés összegszerűségének megállapítása érdekében helytállóan folytatott a Fővárosi Ítéltábla iránymutatásának megfelelően szakértői bizonyítást, helytállóan tette a szakértői vizsgálat tárgyává a berendezés

meghatározott célra alkalmasságának megállapítását, a készütségi fok meghatározását.

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki tehát abból, hogy a felperest a teljesítésével arányos díj illeti meg. E körben továbbá jelentősége van annak, a hibás teljesítés folytán mennyiben csökkent a rendeltetésszerű használatra alkalmasság.

Kétségtelen, a fentiek megállapítását az elsőfokú bíróság a szakértőnek külön a műszaki dokumentáció és specifikáció figyelembevételével is feladatává tette, s a vállalkozói díj mértékét ez utóbbi vizsgálatán alapuló szakértői értékek (mechanikai szempontból a berendezés készütségi foka 71-83%) mérlegelésével határozta meg.

A felek ugyanakkor a szerződés pontos műszaki tartalmát illetően eltérő nyilatkozatokat tettek.

A Fővárosi Ítéltábla már a fentebb említett végzésében is rámutatott arra, az ügy elbírálása szempontjából az releváns, hogy a felperes a saját maga által készített műszaki dokumentációban is válogatásra alkalmas célgép elkészítését vállalta, s abban meghatározta azokat a műszaki paramétereket, funkciókat, amelyek révén berendezés alkalmas a szerződés szerinti célra.

A szakértő pedig kizárólag a műszaki dokumentációt alapul véve, négy, a dokumentációban megjelölt funkciót vizsgálva, a berendezés készütségi fokát 50 %-ban határozta meg, mivel a négy funkcióból kettőt a gép nem teljesített.

A Fővárosi Ítéltábla úgy ítélte meg, tekintve a felperes teljesítése, a lényeges funkciók tekintetében, a saját vállalatához képest is csak fele arányú volt, s így a rendeltetésszerű használatra való alkalmasság is csak fele részben teljesült, alperest ilyen mértékben díjcsökkentés illeti meg, ezért felperes csak a kikötött vállalkozói díja fele összegére, 3.950.000 forint + áfa összegre, azaz 4.740.000 forintra tarthat megalapozottan igényt.

A szakértői vizsgálat tárgyát a berendezés felperes által gyártott mechanikai egysége, mint egész, oszthatatlan szolgáltatás képezte, ezért az ügy elbírálása szempontjából nem volt jelentősége annak, amint arra alperes helyesen hivatkozott, az általa elkészíteni, szerelni vállalt elektronikai egységek mennyiben voltak működőképesek.

A szolgáltatás oszthatatlanságából viszont az adott esetben, a fellebbezésben írtakkal ellentétben, nem az következik, hogy felperes vállalkozói díjra egyáltalán nem tarthat igényt, hanem az, a hibás teljesítés folytán a díjleszállítás mértéke a szerződésben kikötött vállalkozói díj összegéhez viszonyítva vizsgálendő.

Alperes továbbá fellebbezésében is utalva arra, a berendezés egy meghíúsult ügyletbe kötődött, továbbépítésének, a működési hibák kijavításának nincs értelme, tévesen hivatkozott az őt érdekmúlás folytán megillető elállási joga jogszerűségére is.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint azonban az a körülmény, hogy a teljesítési határidők a felek közötti, valamint az alperes és a megrendelő közötti szerződésben nem álltak összhangban, s a megrendelő alperessel szemben elállási jogot gyakorolt, az alperes felperessel szembeni szerződéstől való elállását nem teszi jogszerűvé.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett - alperest 7.110.000 forintban marasztaló rendelkezését - a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, s a marasztalási összeget 3.950.000 forint + áfa összegre, azaz 4.740.000 forintra leszállította.

A Fővárosi Ítéltábla a pernyertesség-pervesztesség megváltozott arányára tekintettel a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az alperes felek által előlegezett kereseti illeték és fellebbezési eljárási illetékek, valamint szakértői költségek felek pernyertességével arányos része egybeszámításával meghatározott, ezen előlegezett költségeiből álló első- és másodfokú együttes perköltsége megfizetésére, míg szintén a Pp. 81.§ (1) bekezdése alapján az alperest kötelezte a felperes - felek 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a szerint megállapított, pernyertességgel arányos ügyvédi munkadíjai egybeszámításával meghatározott - ügyvédi munkadíjból álló első- és másodfokú együttes perköltsége megfizetésére.

, 2012. július 11.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bíróági ügyintéző